

14 Φεβρουαρίου, 1990

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στές]

ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΗΝΗΣ,

Εφεσείων,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 4867).

5 Αιτιολογία δικαστικής απόφασης — Παράλειψη του πρωτοδίκου Δικαστηρίου να ασχοληθεί με τμήμα μαρτυρίας ή με επιχείρημα συνηγόρου — Δεν αποτελεί κατ' ανάγκη λόγο ακυρώσεως των αποφάσεων — *Paradourillos v. The Police*, 21 C.L.R. 120 και *Khadar and Another v. The Republic* (1978) 2 C.L.R. 132 παρετέθησαν προς στήριξη της πιο πάνω απόψεως.

10 Δίκαιον αποδείξεως — Περιστασιακή μαρτυρία — Αφού αποδειχθούν τα σχετικά γεγονότα, το Δικαστήριο πρέπει, κατ' εφαρμογή νομικής αρχής, να εξετάσει όχι μόνο κατά πόσον τα εν λόγω γεγονότα συνάδουν με την ενοχή, αλλά και κατά πόσον δεν συνάδουν με οποιοδήποτε άλλο από την ενοχή του κατηγορουμένου λογικό συμπέρασμα — Η εκτίμηση της μαρτυρίας πρέπει να γίνει στο σύνολό της — Ο βαθμός, βέβαια, ασφαλείας του συνόλου έχει σχέση και με το κάθε συγκεκριμένο στοιχείο χωριστά.

15 Αξιοπιστία μαρτύρων — Ειδικοί εμπειρογνώμονες — Αντιφατικές εκδοχές — Αρχές, που διέπουν επέμβαση του Εφετείου — Το Εφετείο είναι απρόθυμο να επέμβει, εκτός εάν το πρωτόδικο Δικαστήριο έχει σαφώς σφάλλει — Η συμπεριφορά του εμπειρογνώμονα δεν είναι τόσο σημαντική ως προς το θέμα της αξιοπιστίας του, όσο είναι στην περίπτωση άλλων μαρτύρων.

20 Δίκαιον αποδείξεως — Κίνητρο — Πολύ συχνά συμπεριλαμβάνεται στα στοιχεία περιστασιακής μαρτυρίας — Αποτελεί ενισχυτική μαρτυρία — Δεν είναι, όμως, αναγκαίο για την Κατηγορούσα Αρχή να προσκομίσει σχετική μαρτυρία για κίνητρο.

25 Αξιοπιστία μαρτύρων — Αρχές, που διέπουν επέμβαση του Εφετείου — Εφετείο επεμβαίνει μόνον αν πεισθεί ότι υπάρχουν καλοί λόγοι προς τούτο — Αντιφάσεις ή αδυναμίες στην μαρτυρία δεν αποτελούν λόγο επεμβάσεως, εκτός αν ήσαν τόσο σημαντικές, ώστε να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το Δικαστήριο εσφαλμένα δέχθηκε την μαρτυρία ως αξιόπιστη.

30

Έφεση — Συμπεράσματα από αποδεδειγμένα γεγονότα — Το Εφετείο είναι σε εξίσου καλή θέση με το πρωτόδικο Δικαστήριο για εξαγωγή των αναγκαίων συμπερασμάτων.

Την νύκτα της 27ης Δεκεμβρίου 1976, βρέθηκε σε αυτοκίνητο στη Λεμεσό εκρηκτική ύλη και μηχανισμός πυροδοτήσεώς της σε περίπτωση ανοίγματος της θύρας του οδηγού. Το αυτοκίνητο ανήκε σε κάποιο Γιαννάκη Ομήρου. Για την υπόθεση αυτή συλληφθηκαν και καταδικάσθηκαν δύο άτομα. Ο πρώην κατηγορούμενος 1, που είχε θεαθεί εντός του εν λόγω αυτοκινήτου εκείνη τη νύκτα και συλληφθεί αρχικά από πολίτες και ο εφεσείων. Η εκρηκτική ύλη ήταν μεγάλης ισχύος.

Ο εφεσείων καταδικάσθηκε από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού στις εξής κατηγορίες:

Πρώτη Κατηγορία: Συνωμοσία για διάπραξη κακούργηματος ενάντια στο Άρθρο 217 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. 15

Δεύτερη Κατηγορία: Απόπειρα ανθρωποκτονίας, ενάντια στο Άρθρο 214 (ε) και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο, Αρ. 3 του 1962.

Τρίτη Κατηγορία: Απόπειρα καταστροφής περιουσίας με εκρηκτικές ύλες, ενάντια στα Άρθρα 325 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. 20

Τέταρτη Κατηγορία: Κατοχή εκρηκτικών υλών χωρίς άδεια από τον Επιθεωρητή Εκρηκτικών Υλών, ενάντια στα Άρθρα 4 (4) (δ) και 4 (5) (α) και (β) του περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, Κεφ. 54 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Αρ. 27 του 1978. 25

Το Κακουργιοδικείο επέβαλε στον εφεσείοντα ποινή φυλακίσεως 4 ετών στην 1η κατηγορία, 6 ετών στην 2η, 3 ετών στην 3η και 4 ετών στην 4η.

Η μαρτυρία εναντίον του εφεσείοντα ήταν περιστατική.

Τα στοιχεία που συνδέουν τον εφεσείοντα με τα αδικήματα που εξετάζονταν από το Κακουργιοδικείο συνοψίζονται στην απόφασή του σαν τα ακόλουθα: 30

(α) Τα ξέσματα μετάλλου που βρέθηκαν πάνω στον πάγκο του, είναι της ίδιας χημικής σύστασης με το σουβλί που βρέθηκε στην σκηνή έξω από το αυτοκίνητο του Ομήρου και που εύλογα συνάγεται πως χρησιμοποιήθηκε για το άνοιγμα της τρύπας στην πόρτα του αυτοκινήτου. 35

(β) Τα μαύρα τρίμματα που επίσης βρέθηκαν στον πάγκο του εργαστηρίου του Κατηγορουμένου 2 είναι urea formaldehyde χρωματισμένη με προσθήκη άνθρακα. Από την ίδια ουσία είναι επίσης κατασκευασμένος ο διακόπτης της εκρηκτικής συσκευής. Ο διακό- 40

πτης τρυπήθηκε για να περάσει η θηλειά του σπάγγου.

5 (γ) Το καλάι με το οποίο συγκολλήθηκαν μέρη της εκρηκτικής συσκευής, είναι της ίδιας χημικής σύστασης τόσο με κομματάκι καλάι που βρέθηκε στον πάγκο του Κατηγορουμένου όσο και με το καλάι που βρισκόταν σε ρολό επίσης στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου 2.

10 (δ) Το κομματάκι χάλκινου σύρματος που βρέθηκε στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου είναι της ίδιας χημικής σύστασης και διαμέτρου με τα σύρματα που βρίσκονταν στην εκρηκτική συσκευή.

(ε) Η βίδα που βρέθηκε στην εκρηκτική συσκευή έφερε τα ίδια ίχνη εργαλείου με άλλες 30 από 32 βίδες που βρέθηκαν στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου.

15 (ζ) Η βίδα που βρέθηκε βιδωμένη στην πόρτα του αυτοκινήτου του Ομήρου όχι μόνο είναι κατασκευασμένη από το ίδιο εργαλείο με άλλες 5 βίδες που επίσης βρέθηκαν σε κλειστό φακελλάκι στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου αλλά είναι κάποιας ειδικότερης χρήσης από άλλες βίδες.

20 Με βάση τα πιο πάνω το Κακούργιοδικείο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εκρηκτική συσκευή κατασκευάστηκε στο εργαστήριο του εφεσείου και πως τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος, όπως το σουβλί, η βίδα στην πόρτα του αυτοκινήτου, συνδέονται με το εργαστήριο του εφεσείου. Δεν δίδει όμως σημασία στους συνδετήρες των παταριών, που σύμφωνα με τη μαρτυρία είναι ίδιοι με συνδετήρες που αγόρασε ο εφεσείων λίγες μέρες πριν, ούτε στην σύγκριση της γόμας που βρέθηκε πάνω στην εκρηκτική συσκευή με τη γόμα που βρέθηκε στο εργαστήριο του εφεσείου, ούτε και συνδέει τον πράσινο σπάγγο.

30 Στη συνέχεια το Κακούργιοδικείο απέκλεισε την εκδοχή της κατασκευής της συσκευής από άλλο, γιατί η κατασκευή της απαιτούσε υπολογίσιμο χρόνο.

35 Το Κακούργιοδικείο στη συνέχεια εξέτασε το κίνητρο που είχε ο εφεσείων εναντίον του Γιαννάκη Ομήρου για τη διάπραξη του αδικήματος. Δεν δίδει όμως βαρύτητα στον ισχυρισμό του Αστυνομικού Σεϊμένη που έφερε τον εφεσείου να του είχε πει ότι "η εκδίκηση είναι φρούτο που τρώγεται κρύο", και αφού αναλύει τη νομική πτυχή της συνένωσης κατηγορητηρίων σε ένα κατηγορητήριο με την οποία δεν θα ασχοληθούμε, καταλήγει ότι η κατηγορούσα αρχή απέδειξε πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας όλες τις κατηγορίες εναντίον των δύο κατηγορουμένων.

40 Τα πιο πάνω ευρήματα βασίσθηκαν κυρίως στην μαρτυρία των ειδικών εμπειρογνομόνων, που εμαρτύρησαν για την Κατηγορούσα Αρχή, την οποίαν το Κακούργιοδικείο έκρινε αξιόπιστη και

προτίμησε έναντι της μαρτυρίας του εμπειρογνώμονα, που κλήθηκε από την υπεράσπιση και εμαρτύρησε.

Οι νομικές αρχές, τις οποίες το Ανώτατο Δικαστήριο εφάρμοσε, απορρίπτοντας την έφεση, φαίνονται στα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα.

5

Η έφεση απορρίπτεται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Papadopoulos v. The Police, 21 C.L.R. 120,

Khadar and Another v. The Republic (1978) 2 C.L.R. 132,

R v. Mentesh, 14 C.L.R. 232,

Vrakas and Another v. The Republic (1973) 2 C.L.R. 139,

Anastasiades v. The Republic (1977) 2 C.L.R. 97,

Fournides v. The Republic (1986) 2 C.L.R. 73,

Kouppis v. The Republic (1977) 2 C.L.R. 361,

Joyce v. Yeomans [1981] 2 All E.R. 21,

Maynard v. West Midlands Regional Health Authority [1985] 1 All E.R. 635,

Hadjisavvas, alias Koutras v. The Republic (1976) 2 C.L.R. 13,

Shioukouroglou v. The Police (1966) 2 C.L.R. 39,

Miliotis v. The Police (1971) 2 C.L.R. 292,

Constantinides v. The Republic (1978) 2 C.L.R. 337,

Karamanis v. The Police (1977) 2 C.L.R. 92,

Fasouliotis v. The Police (1979) 2 C.L.R. 180,

Yiannakou v. The Police (1982) 2 C.L.R. 37,

Kafalos v. The Queen, 19 C.L.R. 121,

Hadjicosta (No. 2) v. The Republic (1965) 2 C.L.R. 95,

Paspalli v. The Police (1968) 2 C.L.R. 108.

10

15

20

25

Έφεση εναντίον Καταδίκης και Ποινής.

Έφεση εναντίον της καταδίκης και της ποινής από τον

- 5 Σωτήρη Γεωργίου Αθηνή ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 15 Απριλίου, 1987 από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 1733/87) στην κατηγορία για συνωμοσία για διάπραξη κακούργηματος κατά παράβαση των άρθρων 217 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, στην κατηγορία για απόπειρα ανθρωποκτονίας κατά παράβαση των άρθρων 214 (ε) και 20 του Ποινικού Κώδικα, στην κατηγορία απόπειρας καταστροφής περιουσίας κατά παράβαση των άρθρων 325, και 20 του Ποινικού Κώδικα
- 10 και στην κατηγορία κατοχής εκρηκτικών υλών κατά παράβαση των άρθρων 4 (4) (δ), 4(5) (α) και (β) του Περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, Κεφ. 54 (όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 27/78) και καταδικάστηκε από τον Πρ. Επαρχιακού Δικαστηρίου Χατζητσαγγάρη, τον Αν. Επαρχιακό Δικαστή Φρ. Νικολαΐδη και τον Επαρχιακό Δικαστή Χατζηχαμπή σε συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 4 χρόνων στην πρώτη κατηγορία, 6 χρόνων στην δεύτερη κατηγορία, 3 χρόνων στην τρίτη κατηγορία και 4 χρόνων στην τέταρτη κατηγορία.

- 20 *Χρ. Πουργουρίδης*, για τον εφεσεϊόντα.

Μ. Κυπριανού, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την εφεσιβλήτη.

Cur. adv. vult.

- 25 Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Α. ΛΟΙΖΟΥ,: Με την έφεσή του αυτή ο εφεσείων προσβάλλει την καταδίκη του από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες:

Πρώτη Κατηγορία: Συνωμοσία για διάπραξη κακούργηματος ενάντια στο Άρθρο 217 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

- 30 *Δεύτερη Κατηγορία:* Απόπειρα ανθρωποκτονίας, ενάντια στο Άρθρο 214(ε) και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο, Αρ. 3 του 1962.

Τρίτη Κατηγορία: Απόπειρα καταστροφής περιουσίας

με εκρηκτικές ύλες, ενάντια στα Άρθρα 325 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

Τέταρτη Κατηγορία: Κατοχή εκρηκτικών υλών χωρίς άδεια από τον Επιθεωρητή Εκρηκτικών Υλών, ενάντια στα Άρθρα 4(4)(δ) και 4(5)(α) και (β) του περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, Κεφ. 54 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Αρ. 27 του 1978.

Προσβάλλει επίσης ο εφεσείων τις ποινές που το Κακουργιοδικείο επέβαλε σ' αυτόν, που ήταν στην πρώτη κατηγορία ποινή φυλακίσεως τεσσάρων χρόνων, στη δεύτερη κατηγορία έξι χρόνων, στην τρίτη κατηγορία τριών χρόνων και στην τέταρτη κατηγορία τεσσάρων χρόνων, οι ποινές να συντρέχουν και να αρχίζουν από την ημέρα της σύλληψής του.

Η απόφαση ως προς τον εφεσείοντα λήφθηκε κατά πλειοψηφία, η οποία αποτελείτο από τον Πρόεδρο του Κακουργιοδικείου και τον Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή, ενώ το τρίτο μέλος αυτού ο Επαρχιακός Δικαστής, διαφώνησε, για τους λόγους που αναφέρονται στη ξεχωριστή απόφαση που έδωσε και θα αναφερθούμε στη συνέχεια. Η αναφορά μας λοιπόν στην απόφαση αυτή, στο Κακουργιοδικείο, σημαίνει αναφορά στην απόφαση της πλειοψηφίας.

Θα γίνεται όμως ξεχωριστή αναφορά, και σε εκείνη του διαφωνήσαντος Δικαστή όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Θα έπρεπε να λεχθεί εδώ ότι ο συγκατηγορούμενος του εφεσείοντα που βρέθηκε επίσης ένοχος στις ίδιες κατηγορίες και του επιβλήθησαν οι ίδιες ποινές, απέσυρε τελικά την έφεσή του.

Τα γεγονότα της υπόθεσης όπως διαπιστώθηκαν από τη μαρτυρία που προσήχθηκε ενώπιον του Κακουργιοδικείου από τις καταθέσεις πενήντα-οχτώ μαρτύρων κατηγορίας και επτά μαρτύρων υπεράσπισης σε μια μακρά διαδικασία που συνολικά κάλυψε 900 περίπου πολυγραφήμενες σελίδες πρακτικών είναι τα πιο κάτω.

Τις πρωινές ώρες (περίπου στις 2:15 το πρωί), της 27ης Δεκεμβρίου 1986, δύο πρόσωπα ο Χριστάκης Πέτρου και ο Ιερόθεος Χριστοδούλου ενώ έφευγαν από ένα διαμέρισμα που βρισκόταν απέναντι από το Αθλητικό Σωματείο ΑΕΛ και που όπως φαίνεται χρησιμοποιούταν για χαρτοπαίγνιο, μια συνήθεια που παραδοσιακά βρίσκεται σε έξαρση μέσα στην περίοδο των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, αντελήφθηκαν κάποιο πρόσωπο να κατεβαίνει από αυτοκίνητο μάρκας BMW που βρισκόταν σταθμευμένο στην αυλή της ΑΕΛ. Νομίζοντας πως το πρόσωπο αυτό προσπάθησε να διαρρήξει το αυτοκίνητο τον συνέλαβαν. Διαπιστώθηκε η ταυτότητά του από τον Γεώργιο Συμιλλίδη που κοιμόταν τυχαία σε παρακείμενο αυτοκίνητο. Τον οδήγησαν έξω από το Σωματείο και ειδοποίησαν τους θαμώνες του διαμερίσματος για το συμβάν. Κατά τη διάρκεια του διαρρηύσαντος εκείνου χρόνου, το πρόσωπο εκείνο, που ήταν ο πρώην κατηγορούμενος 1, κατάφερε να τους διαφύγει και άρχισε να τρέχει. Άρχισαν να τον καταδιώκουν αλλά τον έχασαν.

20 Επιστρέφοντας αντελήφθηκαν κάποιο πρόσωπο να προχωρεί προς την ΑΕΛ το οποίο αναγνώρισαν σαν το πρόσωπο του πρώην πρώτου κατηγορουμένου, τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν στην ΑΕΛ.

25 Το αυτοκίνητο BMW ανήκε στο Γιαννάκη Ομήρου που ήταν και θαμώνας του διαμερίσματος. Πλησιάζοντας το αυτοκίνητό του αντελήφθηκε στο κάθισμα του οδηγού ένα αντικείμενο που υποπτεύθηκε ότι ήταν εκρηκτική συσκευή. Κλήθηκε η Αστυνομία στην σκηνή και ο Ειδικός Πυρομαχικών Αστυνομικός Λοχίας Αντώνης Σιακαλλής 30 διαπίστωσε, μετά την αδρανοποίησή της, πως επρόκειτο για αυτοσχέδια βόμβα παγίδα που ήταν κατασκευασμένη από δύο λίπρες TNT, στρατιωτικής εκρηκτικής ύλης μεγάλης ισχύος.

35 Όταν τον συνέλαβαν ισχυρίστηκε πως ήταν ιδιοκτήτης αυτοκινήτου Volkswagen, το οποίο υπέδειξε, αλλά όταν επλησίασαν στο αυτοκίνητο εκείνο βρισκόταν μέσα ο ιδιοκτήτης του Γεώργιος Συμιλλίδης ο οποίος κοιμόταν μέσα

και διαπίστωσαν την ταυτότητα του προσώπου εκείνου. Στη συνέχεια ο μάρτυρας Συμιλλίδης αναγνώρισε τον πρώην κατηγορούμενο 1 σε αναγνωριστική παράταξη που έγινε στον Αστυνομικό Σταθμό Λεμεσού.

Για τα γεγονότα σχετικά με το επεισόδιο αυτό υπήρξε αριθμός μαρτύρων των οποίων η μαρτυρία παρέμεινε αδιάσειστη μέχρι τέλους, παρόλη την έντονη αντεξέταση από το δικηγόρο.

Δεν θα επέκταθούμε περισσότερο με τα γεγονότα που εκτίθενται σε έκταση στην απόφαση του Κακουργιοδικείου που ήταν ομόφωνη σε σχέση με τον πρώην κατηγορούμενο 1, αλλά θα περιοριστώ στην παράθεση των διαπιστώσεων των που είναι οι ακόλουθες:

"Εν' όψει όλων των πιο πάνω βρισκουμε πως η Κατηγορούσα Αρχή απέδειξε με την βεβαιότητα που απαιτείται στην ποινική διαδικασία πως ο Κατηγορούμενος είναι το πρόσωπο που συλλήφθηκε να κατεβαίνει από το αυτοκίνητο του Ομήρου, στο οποίο αργότερα βρέθηκε η εκρηκτική συσκευή και το μόνο εύλογο συμπέρασμα στο οποίο το Δικαστήριο μπορεί να καταλήξει είναι πως η εκρηκτική συσκευή αυτή τοποθετήθηκε εκεί από τον Κατηγορούμενο 1.

Ο Κατηγορούμενος αντιμετωπίζει μεταξύ άλλων την κατηγορία απόπειρας ανθρωποκτονίας, την κατηγορία της καταστροφής περιουσίας δι' εκρηκτικών υλών και την κατοχή εκρηκτικών υλών. Η εκρηκτική ουσία της συσκευής που βρέθηκε ήταν δύο λίπρες TNT, που σύμφωνα με τη μαρτυρία του εμπειρογνώμονα Μ.Κ.2 Αντώνη Σιακαλλή, είναι στρατιωτική εκρηκτική ύλη μεγάλης ισχύος. Η ποσότητα της εκρηκτικής ύλης που χρησιμοποιήθηκε ήταν τέτοια που θα μπορούσε να σκοτώσει οποιοδήποτε πρόσωπο σε ακτίνα 10 μέτρων από αυτή. Σύμφωνα πάντα με τη μαρτυρία του εμπειρογνώμονα μάρτυρα, κομμάτια από το αυτοκίνητο θα εκσφενδονίζονταν σε απόσταση μέχρι 50 μέτρα. Πάνω στην πόρτα του αυτοκινήτου βρέθηκε στερεωμένο με

βίδα κομμάτι σπάγγου, το οποίο ο Κατηγορούμενος 1
θα συνέδεε με τον διακόπτη έλξης που βρισκόταν στην
εκρηκτική συσκευή, μετά την στερέωσή της μέσα στο
5 αυτοκίνητο. Η ισχύς της εκρηκτικής ύλης και η μέθο-
δος έκρηξης οδηγεί στο μόνο συμπέρασμα πως πρόθεση
του Κατηγορουμένου ήταν να φονεύσει το πρόσωπο
που θα προσπαθούσε να ανοίξει την πόρτα του αυτοκι-
νήτου και όχι μόνο να καταστρέψει το αυτοκίνητο.
10 Σύμφωνα με την μαρτυρία, πολύ λίγος χρόνος ήταν
αναγκαίος για την τελική σύνδεση της εκρηκτικής συ-
σκευής με την βόμβα και πολύ λίγες ενέργειες χρειαζό-
νταν για να καταστεί η βόμβα φονικό όργανο. Εκείνο
που είχε απομείνει ήταν να στερεωθεί η εκρηκτική συ-
15 σκευή μέσα στο αυτοκίνητο, να ενωθεί ο σπάγγος που
είχε στερεωθεί στην πόρτα του αυτοκινήτου με τον δια-
κόπτη έλξης της εκρηκτικής συσκευής και να ενωθεί ο
διακόπτης ασφαλείας για να συμπληρωθεί το ηλεκτρι-
κό κύκλωμα."

Η εκρηκτική συσκευή, δύο ομοιώματα της οποίας πα-
20 ρουσιάστηκαν στο Κακουργιοδικείο σαν τεκμήριο ήταν
κατασκευασμένη με τέτοιο τρόπο που η έκρηξη της εκρη-
κτικής ύλης θα επιτυγχανετο με τη βοήθεια δύο ηλεκτρι-
κών πυροκροτητών που βρέθηκαν τοποθετημένοι μέσα
στην εκρηκτική ύλη. Το απαραίτητο ηλεκτρικό κύκλωμα
25 θα το παρείχαν έξι μπαταρίες Duracel Alkaline, που ήταν
συνδεδεμένες με καλώδια με ισάριθμους συνδετήρες
(battery snaps). Η συσκευή θα λειτουργούσε αν τραβιόταν
ένας ειδικός διακόπτης έλξης που στην άκρη του είχε τρυ-
πηθεί και δια μέσου της τρύπας είχε περαστεί σε θηλειά τε-
30 μάχιο πράσινου σπάγγου. Η συσκευή ολοκληρωνόταν με
ειδικό διακόπτη ασφαλείας (jack-plug), και μια μικρή
λάμπα που στη μαρτυρία αναφέρθηκε σαν pilot lamp και
που σκοπός της ήταν η εξακρίβωση της λειτουργίας του
ηλεκτρικού κυκλώματος. Όλα τα πιο πάνω αντικείμενα
35 ήταν συνδεδεμένα πάνω σε τεμάχιο ξύλου με τη βοήθεια
γόμας ή βίδων. Κάτω από την εκρηκτική συσκευή υπάρ-
χαν κλιπς συνδεδεμένα με βίδα που σκοπός τους ήταν το
στερέωμα της συσκευής σε μέρος του αυτοκινήτου. Τα
ηλεκτρικά καλώδια της συσκευής είχαν συγκολληθεί πάνω

στους συνδεδετῆρες με την χρήση μείγματος κασσιτέρου και μολύβδου, γνωστού σαν καλάϊ.

Ὅπως παρατηρεῖ το Κακουργιοδικεῖο η υπόθεση ἐναντίον του ἐφεσεῖοντα, που στην ἀπόφαση του Κακουργιοδικεῖου ἀναφέρεται ὡς ὁ κατηγορούμενος 2, ἀποτελεῖτο 5
 βασικά ἀπὸ ἐπιστημονικὴ μαρτυρία και στηρίζεται ἰδιαίτερα στα ευρήματα της Δρ. Πόπης Κανάρη, Χημικοῦ που ἐργάζετο στο Κρατικὸ Χημεῖο και του Ὑπαστυνόμου Γεώργιου Σακκαδά που εἶναι υπεύθυνος του Εγκληματολογικοῦ Εργαστηρίου του Αρχηγείου Αστυνομίας. 10

Οι λεπτομερεῖς λόγοι ἐπὶ των ὁποίων βασιζέται η ἔφεση εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

"1. Το πρωτόδικο δικαστήριο παρέλειψε και/ἢ ἀπέτυχε να ἐξετάσει ολόκληρη τη μαρτυρία ἀκριβοδίκα. Συγκεκριμένα το δικαστήριο παρέλειψε να ἐξετάσει 15
 ἀλλ' οὔτε κι ἔκαμε οποιαδήποτε ἀναφορά στο γεγονός πως η ΜΚ22 Πόπη Κανάρη παρεδέχθη ὅτι το σουγλί, τεκμήριο 17, ὅταν της παραδόθηκε για ἀνάλυση ἦταν ριτισμένο ἀπὸ τη χειρολαβή και κάτω ἐνῶ ὅλοι οἱ ὑπόλοιποι μάρτυρες κατηγορίας που εἶδαν και ἐξέτασαν το 20
 ἐν λόγω τεκμήριο προηγουμένως ἐμαρτύρησαν πως ἦταν ριτισμένο μόνο στη μύτη.

2. Το πρωτόδικο δικαστήριο προσέγγισε και ἀξιολόγησε τη μαρτυρία των ἐιδικῶν μαρτύρων ἐσφαλμένα, ἦτοι προσέγγισε τη μαρτυρία αὐτὴ σαν να προήρχετο 25
 ἀπὸ κοινούς μάρτυρες.

2(α) Το πρωτόδικο δικαστήριο ἐσφαλμένα και ἀδικαιολόγητα ἔκαμε δεκτὴ ὡς ἀξιόπιστη και ἐπιστημονικά ὀρθὴ τη μαρτυρία της ΜΚ 22 Πόπης Κανάρη και ἐσφαλμένα και ἀδικαιολόγητα ἀπέρριψε τη μαρτυρία 30
 του ΜΥ5 Ἄλλη Αργυρίδη.

2(β) Το πρωτόδικο δικαστήριο ἀξιολόγησε ἐσφαλμένα τη μαρτυρία του ΜΚ3 ὑπαστυνόμου Γεώργιου Σακκάδα και ἀδικαιολόγητα δέχθηκε τα συμπεράσματά του

περί ταύτισης των συνδετήρων που βρέθηκαν πάνω στη βόμβα με τους συνδετήρες που πουλούσε το κατάστημα Α. Γ. Κόμπου. Ομοίως αδικαιολόγητα δέχθηκε τα συμπεράσματά του περί ταύτισης των βιδών.

5 2(γ) Λόγω της πιο πάνω εσφαλμένης αξιολόγησης και προσέγγισης το πρωτόδικο δικαστήριο κατέληξε σε αδικαιολόγητα συμπεράσματα σχετικά με τη σύσταση και/ή κατασκευή (I) των τεκμηρίων 17 και 63, (II) της
10 μαύρης σκόνης του τεκμηρίου 63 και του διακόπτη τεκμηρίου 15(III) το καλάϊ που βρέθηκε πάνω στη βόμβα με εκείνο των τεκμηρίων 83, 85 και 91, (IV) των δύο βιδών που βρέθησαν η μια στη βόμβα και η άλλη αυτή του τεκμηρίου 16 με άλλες βίδες που βρέθηκαν στο κατάστημα του κατηγορουμένου.

15 3. Το εύρημα του πρωτόδικου δικαστηρίου ότι το μόνο λογικό συμπέρασμα της επιστημονικής μαρτυρίας είναι πως η εκρηκτική συσκευή κατασκευάστηκε στο εργαστήριο του κατηγορουμένου 2 είναι εσφαλμένο και αδικαιολόγητο.

20 4. Το πρωτόδικο δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει δεόντως και/ή καθόλου το γεγονός ότι τα διάφορα τεκμήρια πάνω στα οποία ουσιαστικά εβάσισε την καταδικαστική απόφαση ανευρέθησαν στο κατάστημα του κατηγορουμένου 4 μέρες μετά τη σύλληψή του και ότι στο
25 διάστημα αυτό είχαν δυνατότητα εισόδου στο κατάστημα αστυνομικοί και τρίτα πρόσωπα.

30 5. Το πρωτόδικο δικαστήριο αξιολόγησε εσφαλμένα και έβγαλε αδικαιολόγητο συμπέρασμα ενοχής του κατηγορουμένου σχετικά με ένα ρολό σπάγγου που αγοράστηκε από τον κατηγορούμενο και το οποίο ρολό δεν βρέθηκε στο κατάστημά του.

35 6. Το πρωτόδικο δικαστήριο προσέγγισε εσφαλμένα το θέμα της παράλειψης του κατηγορουμένου να δώσει ένορκη κατάθεση και εφάρμοσε τις αρχές που διέπουν το όλο θέμα λανθασμένα.

7. Το πρωτόδικο δικαστήριο εσφαλμένα και αδικαιολόγητα κατέληξε στο συμπέρασμα πως κανένας άλλος δεν μπορούσε να κατασκευάσει την εκρηκτική συσκευή στο εργαστήριο του κατηγορουμένου εκτός από τον ίδιο. 5

7(α) Το συμπέρασμα του πρωτοδίκου δικαστηρίου πως το πρόσωπο που κατασκεύασε την εκρηκτική συσκευή είναι το ίδιο με το πρόσωπο που ρίχνισε το σουγλί και που αφαίρεσε τη βίδα από το φακελλάκι τεκμήριο 31 είναι αδικαιολόγητο και αυθαίρετο. 10

8. Το πρωτόδικο δικαστήριο εσφαλμένα δέχτηκε πως το ποσοστό επιστημονικού λάθους ήταν αυτό που ανέφερε η Πόπη Κανάρη ήτοι μεταξύ 0.02% και 0.05%.

8(α) Το δικαστήριο εσφαλμένα δέχτηκε ως ορθά τα αποτελέσματα της ανάλυσης του σουγλιού και των ξεσμάτων και εσφαλμένα δέχτηκε πως τα διάφορα μέταλλα βρίσκονταν και στα δύο αντικείμενα στις αναλογίες που ανέφερε η ίδια μάρτυς. 15

8(β) Το δικαστήριο αδικαιολόγητα εντυπωσιάστηκε από το γεγονός ότι η μάρτυς Πόπη Κανάρη παραδέχτηκε πως τα ποσοστά ορισμένων μετάλλων που βρίσκονταν στο κράμα ήταν τέτοια που μπορούσαν να ήσαν μέσα στα όρια του περιθωρίου για επιστημονικό σφάλμα. 20

8(γ) Το πρωτόδικο δικαστήριο εσφαλμένα δέχτηκε πως το βαθούλωμα στο σουγλί προκλήθηκε από χημικές αντιδράσεις κατά τη διάρκεια της αναλύσεως και αδικαιολόγητα δέχθηκε τη μαρτυρία της Πόπης Κανάρη επί του σημείου αυτού. 25

8(δ) Το πρωτόδικο δικαστήριο αδικαιολόγητα δέχθηκε σαν επιστημονικά ορθά τα ευρήματα της Πόπης Κανάρη σχετικά με τις αναλύσεις των διαφόρων άλλων μετάλλων και συγκεκριμένα των διαφόρων ρολών ή τεμαχίων από καλάϊ. 30

8(ε) Το δικαστήριο επηρεάστηκε αδικαιολόγητα από το γεγονός ότι η ΜΚ22 Π. Κανάρη μπόρεσε να μετρήσει τη διάμετρο των συρματιδίων που το αποτελούσαν.

5 9. Το πρωτόδικο δικαστήριο εσφαλμένα αναφέρει στην απόφασή του πως δεν υπεβλήθηκε σε κανένα μάρτυρα πως η μαρτυρία εναντίον του κατηγορουμένου κατασκευάστηκε από την αστυνομία ενώ τούτο υποβλήθηκε ευθέως στον ΜΚ50 Ανώτερο Υπαστυνόμο Ανδρέα Σεϊμένη.

10 10. Ο λόγος αυτός αποσύρθηκε κατά την ακρόαση της εφέσεως.

15 11. Το εύρημα του δικαστηρίου ότι θα ήταν υπερβολική σύμπτωση να ευρεθούν φυσιολογικά τα διάφορα τεκμήρια που ανευρέθησαν στο εργαστήριο του κατηγορουμένου είναι αδικαιολόγητο υπό τας περιστάσεις.

12. Το εύρημα του πρωτοδικού δικαστηρίου περί υπάρξεως κινήτρου (motive), είναι αδικαιολόγητο και αυθαίρετο.

20 13. Το πρωτόδικο δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει το γεγονός ότι δεν υπήρχε ίχνος μαρτυρίας που να συνδέει τον κατηγορούμενο και/ή το εργαστήριο του με εκρηκτικές ύλες.

25 14. Το εύρημα του δικαστηρίου ότι 'στη παρούσα υπόθεση έχει αποδειχθεί πως ο κάθε ένας από τους δύο κατηγορουμένους, του οποίους η μαρτυρία φέρει σαν στενούς φίλους, προέβηκαν σε πράξεις που είναι ουσιώδη στοιχεία των αδικημάτων που αντιμετωπίζουν και είχαν την απαραίτητη εγκληματική πρόθεση' είναι αδικαιολόγητο και λανθασμένο.

30 14(α) Και να γίνουν δεκτά στην ολότητα τους τα ευρήματα του δικαστηρίου ουδόλως αποδεικνύεται ενοχή του κατηγορουμένου στα ουσιαστικά αδικήματα.

15. Το δικαστήριο εσφαλμένα έκαμε δεκτή σαν μαρτυρία το ότι ο κατηγορούμενος είπε πως η εκδίκηση είναι φρούτο που τρώγεται κρύο'.

16. Το δικαστήριο εσφαλμένα κατέληξε στο συμπέρασμα ενοχής του κατηγορουμένου καθότι η προσαχθείσα μαρτυρία δεν δικαιολογεί εύρημα ενοχής πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας.

5

17. Η καταδικαστική απόφαση του δικαστηρίου είναι ανασφαλής και μη ικανοποιητική εν όψει του συνόλου της μαρτυρίας."

10

Αναφορικά με τον πρώτο λόγο εφέσεως θα έπρεπε να λεχθεί εδώ ότι στην υπόθεση *Papadopoulos v. The Police* 21 C.L.R. 120 στη σελ. 123, σε αναφορά με παράλειψη του εκδικάσαντος Δικαστή να αναφερθεί σε ουσιαστική μαρτυρία στην απόφαση του αποφάσισε ότι ούτε η μαρτυρία εκείνη ούτε η παράλειψη να αναφερθεί σε εκείνη ήταν αρκετός λόγος για να ακυρωθεί η καταδίκη του εφεσεύοντα. Στην υπόθεση *Khadar and Another v. The Republic* (1978) 2 C.L.R. 132 στις σελ. 243 και 244 το Δικαστήριο τούτο αποφάνθηκε ότι παρόλο που το εκδικάσαν Δικαστήριο μπορεί να μη είχε συγκεκριμένα αναφερθεί σε κάθε επιχείρημα που είχε προβάλει ο συνήγορος, αυτό δεν ήταν ένδειξη, ούτε μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ενόψει των ευρημάτων και των συμπερασμάτων που είχαν εξαχθεί, ότι το Δικαστήριο δεν τα είχε κατά νου ή δεν τα μελέτησε και απορρίφθηκε ο λόγος αυτός της εφέσεως.

15

20

25

Έπομένως ο πρώτος λόγος της παρούσης εφέσεως δεν μπορεί να ευσταθήσει έχοντας μάλιστα υπόψη την έκταση με την οποία το Δικαστήριο ανέλυσε τη μαρτυρία της Πόπης Κανάρη και αναφέρθηκε γενικά στα σχετικά τεκμήρια όπως και στο Τεκμήριο 17.

30

Σχετικά με τη σημασία και τον τρόπο προσέγγισης της περιστατικής μαρτυρίας σε μια ποινική υπόθεση, το Δικαστήριο τούτο είχε την ευκαιρία να δώσει τις νομικές αρχές που καλύπτουν το θέμα σε ένα σημαντικό αριθμό αποφά-

35

- σεων και θα θέλαμε να αναφέρουμε μεταξύ άλλων τις πιο κάτω *R. v. Mentesh*, 14 C.L.R. 232, *Khadar and Another v. The Republic* (1978) 2 C.L.R. 132, *Vrakas and Another v. The Republic* (1973) 2 C.L.R. 139, στη σελ. 169, 5 *Anastassiades v. The Republic* (1977) 2 C.L.R. 97, στις σελ. 144-145, *Fournides v. The Republic* (1986) 2 C.L.R. 73, στη σελ. 96. Η βασική αρχή είναι ότι, σε ποινικές υποθέσεις στις οποίες η υπόθεση εναντίον του κατηγορουμένου στηρίζεται καθ' ολοκληρία ή ουσιαστικά πάνω σε περιστατική 10 μαρτυρία, μετά που τα γεγονότα που κατατέθησαν ενόρκως αποδειχθούν, το Δικαστήριο πρέπει σαν θέμα νόμου να αποφασίσει όχι μόνο κατά πόσο τα γεγονότα αυτά συμβιβάζονται με την ενοχή του κατηγορουμένου, αλλά επίσης 15 συμπέρασμα από εκείνο ότι ο κατηγορούμενος διάπραξε το αδίκημα.

- Οι δε διαζευκτικές πιθανότητες πρέπει να είναι τέτοιες που να εξάγονται εύλογα από την ολότητα της μαρτυρίας ενώπιον του Δικαστηρίου, άλλωσπως τα Δικαστήρια θα 20 καλούνται να εξετάζουν πιθανότητες ή θεωρίες, ως προς συμβάντα τα οποία δεν μπορούν εύλογα να εξαχθούν από το υλικό ενώπιόν τους και αυτό δεν είναι το έργο του Δικαστηρίου.

- Περιττό να τονιστεί ότι η μαρτυρία ασφαλώς πρέπει 25 να εκτιμηθεί στο σύνολό της και όχι τεμαχισμένη, παρόλο που ο βαθμός ασφάλειας του συνόλου έχει οπωσδήποτε σχέση και με την εκτίμηση του κάθε συγκεκριμένου στοιχείου μέσα στο σύνολο αυτό. Όπως επίσης ότι είναι το 30 καθήκον της κατηγορούσας αρχής να αποδείξει την ενοχή του κατηγορουμένου πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας και εάν κατά την ολοκλήρωση της δίκης, εξετάζοντας την ολότητα της υπόθεσης υπάρχει λογική αμφιβολία, τότε η κατηγορούσα αρχή απέτυχε να αποδείξει την υπόθεση και ο κατηγορούμενος επομένως δικαιούται να αθωωθεί.

- 35 Επανερχόμενοι στην σχετική μαρτυρία θα θέλαμε να αναφερτούμε στην Πόπη Κανάρη η οποία μετά από την αποφοίτησή της από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου με το

βαθμό του BSc στη Χημεία, πήρε τίτλο Διδάκτορας από το ίδιο Πανεπιστήμιο πάνω στο θέμα της αναγνώρισης ουσιών, οργανικών και ανοργάνων, σε μικροποσότητες και εργάζεται στο Χημείο του Κράτους από το 1980. Έχει δε πάει σε πολλές χώρες για ειδίκευση πάνω στην Εγκληματολογία και την Τοξικολογία. 5

Ο Αστυνόμος Νίκος Καζαφανιώτης της παρέδωσε στις 12 Ιανουαρίου 1987 τα ακόλουθα Τεκμήρια. Δύο κομμάτια από κόντρα-πλακέ περιτυλιγμένα με τέλλα πού είχαν ορισμένα σύρματα πάνω τους, επίσης και τα δύο είχαν πάνω γόμα, δύο γκριζα battery-snaps τα οποία στην άκρια είχαν λίγο καλάϊ, ένα pilot lamp, επίσης στην άκρια με λίγο καλάϊ. Ένα μαύρο ηλεκτρικό switch που είχε τρύπα στο πάνω μέρος και από την τρύπα είχε περασμένο ένα πράσινο σπάγγο. Ένα μεταλλικό σουβλί (Τεκμήριο 17) που σύμφωνα με την κατάθεση της μάρτυρος η αρχική του μορφή δεν ήταν όπως παρουσιάστηκε στο Δικαστήριο γιατί επήρε αυτή τη νέα μορφή μετά τις δικές της αναλύσεις. Η αρχική μορφή του προσομοίαζε με τη φωτογραφία ενός σουβλιού. Ήταν όπως φαινόταν στη φωτογραφία (Τεκμήριο 62), που λήφθηκε πριν να αρχίσει τις αναλύσεις της και έγινε στην παρουσία της η φωτογράφησή του από τον Αστυνομικό Κυπριανού. Ένα φακελλάκι με μικρά τεμάχια ξύλου και ορισμένα κομματάκια από φύλλα καπνού. Επίσης ένα φάκελλο ο οποίος περιείχε ρινίσματα μετάλλου (metal filings). Μικρά κοματάκια μιας μαύρης ύλης, εφαινετο πλαστική εξ όψεως, σκόνη και ένα μικρό κομματάκι χαλκού περίπου ενός εκατοστού (copper wire). Τα τεκμήρια αυτά τα είχε στην κατοχή της, τα υπέβαλέ σε εξετάσεις και παρουσιάστηκαν ως Τεκμήριο 63. Μια πλαστική σακούλα η οποία περιείχε ένα φάκελλο και μέσα στο φάκελλο υπήρχαν δύο μικροσκοπικά τεμάχια ξύλου. Ένα ρολό από καλάϊ το οποίο είχε κόκκινη βάση που είχε επιγραφή "Made in England". Επίσης ακόμα ένα ρολό από καλάϊ είχε άχρωμη βάση και δεν έγραφε τον τόπο της κατασκευής του. Μια χρώματος ουρανό χαφκιά (soldering iron) η οποία είχε και θερμοστάτη. Επιπλέον δεύτερο κομματάκι καλάϊ σε μορφή ράβδου. Το ένα ήταν δύο ίντρες και το άλλο τρεις ίντρες μέσα στο ίδιο σακούλι. 10
15
20
25
30
35

Το επόμενο τεκμήριο ήταν μια μέγκενη, ένα μεταλλικό κουτί πορτοκαλιού χρώματος το οποίο είχε δεκαεπτά αρίδες διαφορετικών μεγεθών, δύο αρίδες έλειπαν διότι ήταν συνεχόμενα τα μεγέθη το 3,5 και 4,5. Ένας καφέ φάκελος με διάφορα εργαλεία. Είχε δέκα αρίδες πάλιν διαφόρων μεγεθών, ένα μικρό το οποίο περιέγραψε ως σουβλί και κάτι πλαστικές βίδες, τέσσερεις πλαστικές βίδες και μια άλλη ξέχωρη βίδα, επίσης μεταλλική. Ακόμα ένα ρολό από καλαΐ, η βάση του ήταν σκούρα καφέ και έγραφε πάνω "Made in Germany". Τέλος μια κόκκινη χαφκιά μάρκας Weller. Στην άκρια αυτής της χαφκιάς επίσης υπήρχε μικρό κομματάκι από καλαΐ.

Η γόμα είχε την ίδια χημική σύσταση με τη γόμα που της παρέδωσαν αστυνομικοί σε προηγούμενη ημερομηνία σχετικά με τούτη την υπόθεση και που ονομάζεται "nikostick". Το καλαΐ που βρέθηκε πάνω στα γκριζα battery snaps, στο pilot lamp, και στην κόκκινη χαφκιά τα ανέλυσε και τα σύγκρινε με τα διάφορα καλώδια που είχε είτε υπό μορφή καρουλιού είτε υπό μορφή σύρματος και βρήκε ότι το ένα το καρούλι είχε την ίδια σύσταση, βασικά μόλυβδο και κασσίτερο με τη σύσταση του καλαϊού που ήταν σε αυτά τα τρία, αντικείμενα. Το ρολό αυτό ήταν το άχρωμο ρολό που παρουσιάστηκε σαν Τεκμήριο "Δ". Επίσης με την ίδια αναλογία μετάλλων μολύβδου και κασσίτερου ήσαν και τα δύο κομματάκια του καλαϊού που παρουσιάστηκαν ως Τεκμήριο "Ζ", δηλαδή η σύσταση του "Δ" και του "Ζ" ήταν η ίδια. Τα άλλα είδη καλαϊού που της δόθησαν, τα άλλα δύο ρολά δεν είχαν την ίδια σύσταση σε μόλυβδο και κασσίτερο, αυτά ήσαν τα Τεκμήρια "Γ" και "Κ". Τα μαύρα υπολείμματα, Τεκμήριο 63, ήταν από το ίδιο υλικό το οποίο είναι φτιαγμένο το μαύρο υλικό στο ηλεκτρικό switch που είναι το Τεκμήριο 15.

Στα ρινίσματα σιδήρου που ήταν επίσης μέσα στο Τεκμήριο 63 και τα οποία σύγκρινε από απόψεως μεταλλικής σύστασης μαζί με το σουβλί, Τεκμήριο 17, βρήκε ότι ταυτίζονται σε μεταλλική σύσταση και συγκεκριμένα το σουβλί Τεκμήριο 17 περιείχε 96% σίδηρο, 0,01% χαλκό, 0,03% νικέλιο, 0,4% μαγγάνιο και 0,04% χρώμιο. Ακριβώς τα ίδια

συστατικά βρήκε να έχουν και τα ρινίσματα που περιέχονταν στο Τεκμήριο 63 μέσα στο οποίο υπήρχε και ένα μικρό σύρμα από χαλκό περίπου ένα εκατοστό και αυτό ήταν της ίδιας χημικής σύστασης όπως επίσης και της ίδιας διαμέτρου με το σύρμα το οποίο ήταν ενωμένο με το πλαστικό switch (Τεκμήριο 15). Το σύρμα πάνω στο switch ήταν αυτό που τροφοδοτούσε το ρεύμα και όχι ο σπάγγος με τον οποίο θα λειτουργούσε το switch. Αναγνωρίστηκαν με μικροσκοπική εξέταση τα μικρά τεμάχια που ήταν μέσα στο Τεκμήριο 63, μερικά σαν ξύλο και άλλα σαν φύλλα καπνού.

Αργότερα από τον κ. Καζαφανιώτη πήρε στις 2 Φεβρουαρίου ορισμένα άλλα τεκμήρια και αυτά ήταν ένα κομμάτι από πράσινη κλωστή, σπάγκου, ένα κομμάτι άσπρου σπάγκου το οποίο ήταν δεμένο πάνω σε ένα μεταλλικό κλίπ και ένα ρολό από άσπρο σπάγκο. Το κομμάτι του πράσινου σπάγκου συγκρίθηκε με το κομμάτι του πράσινου σπάγκου που ήταν δεμένο στο μαύρο switch και οι κλωστές αυτές ήταν ακριβώς οι ίδιες και σε φυσικά και σε χημικά χαρακτηριστικά. Ταύτιση επίσης έγινε με τις άσπρες κλωστές που η μια ήταν πάνω σε ρολό και η άλλη ήταν ένα κομμάτι δεμένο πάνω σε μεταλλικό κλίπ.

Εξέτασε επίσης τρία σεις κατσαβιδιών, δύο ίδιου εργοστασίου και ένα σει άλλου εργοστασίου και από αυτά πήρε τα πρώτα τρία τα οποία ήταν περίπου του ίδιου μεγέθους με το μέγεθος του σουβλιού, Τεκμήριο 17 και βρήκε ότι κανένα από αυτά τα εννέα κατσαβίδια δεν περιείχε τα ίδια μεταλλικά συστατικά όπως αυτά που είχε βρει στα ρινίσματα και στο σουβλί, Τεκμήριο 17, ενώ τα ρινίσματα που εξέτασε μπορούσε να προέρχονταν από το Τεκμήριο 17, γιατί έχουν ακριβώς την ίδια σύνθεση σε μέταλλο, την ίδια αναλογία.

Η μαύρη σκόνη όταν αναλύθηκε έδειξε πως ήταν urea formaldehyde χρωματισμένη με προσθήκη άνθρακα, υλικό με το οποίο ήταν κατασκευασμένος ο διακόπτης. Η ουσία αυτή είναι πλαστική ουσία που χρησιμοποιείται σαν μονωτικό υλικό.

Η εξαντλητική αντεξέταση της μάρτυρος αυτής καλύπτει εξήντα περίπου δακτυλογραφημένες σελίδες και έγινε στις 19 και 20 Φεβρουαρίου.

5 Είναι φανερό ότι όσο στεκόταν στο εδώλιο του μάρτυρος τόσο η μαρτυρία της γινόταν πιο πειστική μια και άντεχε στην τόσο αυστηρή και ενδελεχή αντεξέταση του συνήγορου του εφεσείοντα.

10 Δεν θα μπορούμε στο στάδιο αυτό στις απαντήσεις της μάρτυρος που έδωσε στην αντεξέταση αλλά θα προχωρήσουμε στην μαρτυρία του Υπαστυνόμου Γεωργίου Σακκαδά που είναι ειδικός στην εξέταση και σύγκριση ίχνων εργαλείων και που έχει αποκτήσει την ειδίκευσή του στο εξωτερικό. Ο μάρτυρας εξέτασε τους έξι συνδετήρες (battery snaps) που βρέθηκαν πάνω στη βόμβα, όπως επί-
15 σης και ένα συνδετήρα που αγοράστηκε από το κατάστημα Α. Γ. Κόμπου και βρήκε πως και οι επτά συνδετήρες είχαν ίχνη του ίδιου εργαλείου κατασκευής, δηλαδή είχαν όλα κατασκευαστεί από το ίδιο εργαλείο κατασκευής. Ο μάρ-
20 τυρας παρέβαλε κάτω από μικροσκόπιο, βίδες που αποτελούσαν μέρος της εκρηκτικής συσκευής (Τεκμήρια 21 και 22), με τριαντα-δύο όμοιες βίδες που βρέθηκαν στο εργαστήριο του κατηγορουμένου 2, (Τεκμήριο 36). Βρήκε πως τριάντα από τις τριαντα-δύο βίδες του Τεκμηρίου 36 έχουν ίχνη του ίδιου εργαλείου κατασκευής, δηλαδή κατα-
25 σκευάστηκαν από το ίδιο εργαλείο του εργοστασίου, άλλη βίδα είχε ίχνη δευτέρου εργαλείου κατασκευής ενώ η τελευταία βίδα του Τεκμηρίου 36 είχε ίχνη τρίτου εργαλείου. Δηλαδή βρήκε πως τριάντα βίδες κατασκευάστηκαν από το ίδιο εργαλείο κατασκευής και οι υπόλοιπες δύο από
30 δύο άλλα διαφορετικά εργαλεία.

Εξετάζοντας τις βίδες που ονόμασε Β1 και Δ1 των Τεκμηρίων 21 και 22 που βρέθηκαν πάνω στην εκρηκτική συσκευή βρήκε πως κατασκευάστηκαν από το ίδιο εργα-
35 λείο κατασκευής με τις τριάντα βίδες του Τεκμηρίου 36. Η βίδα Α1 φέρει ίχνη δευτέρου εργαλείου, τα οποία όμως δεν ταυτίζονται με τα ίχνη των τριών εργαλείων που κατασκεύασαν τις βίδες του Τεκμηρίου 36. Η βίδα Γ1 έχει

ίχνη τρίτου εργαλείου κατασκευής τα οποία και πάλι δεν ταυτίζονται με τα ίχνη των τριών εργαλείων που κατασκεύασαν τις τριανταδύο βίδες του Τεκμηρίου 36.

Ο μάρτυρας σύγκρινε επίσης τη βίδα που βρέθηκε στερεωμένη στην πόρτα του αυτοκινήτου του Ομήρου, (Τεκμήριο 16), με άλλες πέντε βίδες που βρέθηκαν σε πλαστικό φακελλάκι στο εργαστήριο του κατηγορουμένου, (Τεκμήριο 31), και διαπίστωσε πως οι πέντε βίδες είχαν τόσο μεταξύ τους όσο και με τη βίδα του Τεκμηρίου 16 τα ίδια χαρακτηριστικά κατασκευής που έδειχνε πως και οι έξι βίδες κατασκευάστηκαν από το ίδιο εργαλείο του εργοστασίου. Σύγκρινε επίσης το κλίπ που βρέθηκε στην πόρτα του αυτοκινήτου (Τεκμήριο 16), με άλλα δεκατέσσερα κλίπς που βρέθηκαν στο εργαστήριο του κατηγορουμένου και διαπίστωσε πως ενώ είχε ομοιότητα με έξι από τα κλίπς αυτά, είχε χαρακτηριστικά διαφορετικού εργαλείου κατασκευής.

Η υπεράσπιση κάλεσε τον Δρ. Άλκη Αργυρίδη, Χημικό που αμφισβήτησε στην ουσία τα ευρήματα της Πόπης Κανάρη για τρεις όπως συνοψίζει το Κακουργιοδικείο λόγους, τη μικρή ποσότητα του δείγματος που δεν επέτρεπε την ακριβή ποσοτική ανάλυση, την ουσία ξένων ουσιών στο δείγμα και τη μέθοδο της ατομικής απορρόφησης, άποψη που ακολούθησε η μάρτυς Κανάρη η οποία μέθοδος σύμφωνα με το μάρτυρα δεν ήταν η ενδεδειγμένη.

Το Κακουργιοδικείο ανέλυσε τη μαρτυρία του μάρτυρα αυτού και προχώρησε να εξετάσει τη θέση και τη σημασία των εμπειρογνομόνων μαρτύρων στα δικαστήρια, που τους θεωρεί σαν απαραίτητους για να βοηθούν το Δικαστή να καταλήγει στα κατάλληλα συμπεράσματα, αν και η τελική απόφαση εναπόκειται στο Δικαστήριο και όχι στους ειδικούς. Σχετική αναφορά μπορεί να γίνει και στις υποθέσεις *Kouppis v. The Republic* (1977) 2 C.L.R. 361 και *Anastassiades v. The Republic* (1977) 2 C.L.R. 97.

Ανέφερε επίσης ότι το έργο του Δικαστή γίνεται ακόμα πιο δύσκολο όταν υπάρχει επιστημονική μαρτυρία που έχει προσαχθεί και από τις δύο πλευρές και όχι μόνο δεν

συμφωνεί μεταξύ της αλλά περιέχει δισταύμενες και αντικρουόμενες απόψεις και προχώρησε και είπε τα πιο κάτω:

5 "Το ίδιο πρόβλημα αντιμετώπισε το Δικαστήριο και στη παρούσα υπόθεση. Είχαμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε με μεγάλη προσοχή τόσο την μαρτυρία της Πόπης Κανάρη όσο και την μαρτυρία του Άλκη Αργυρίδη.

10 Έχοντας μελετήσει με την μεγαλύτερη δυνατή προσοχή την μαρτυρία και των δύο και έχοντας την ευκαιρία να τους παρατηρήσουμε όταν έδιναν μαρτυρία, καταλήξαμε αβίαστα στο συμπέρασμα πως η μαρτυρία της Πόπης Κανάρη, Μ.Κ.22, ήταν σαφώς πιο θετική, ακριβής και εμπειριστατωμένη και γι' αυτόν τον λόγο δεχόμαστε τα ευρήματά της στην ολότητά τους. Νοιώθουμε
15 την υποχρέωση να τονίσουμε από την αρχή πως η μαρτυρία της Πόπης Κανάρη ήταν εντυπωσιακή, όχι μόνο για την επιστημονική της αξία αλλά και για τον εντελώς ανεπηρέαστο και ανεξάρτητο τρόπο με τον οποίον κατέθεσε. Περαιτέρω η μάρτυρας αυτή είχε την ευκαιρία να προβεί στις αναλύσεις των δειγμάτων τις οποίες
20 εξήγησε με λεπτομέρεια στο Δικαστήριο, ενώ ο Αργυρίδης όχι μόνο δεν ανέλυσε τα τεκμήρια αλλά η μαρτυρία του εξαντλήθηκε σε θεωρητική αντίκρουση του θέματος. Δεν παραγνωρίζουμε το γεγονός, ενώ συγχρόνως δεν του δίνουμε και ιδιαίτερη βαρύτητα ότι η Κανάρη ειδικεύθηκε στην ανάλυση μικροποσοτήτων ενώ η ειδικότητα του Αργυρίδη εξαντλείται στις αντιδράσεις αμιδοξιμών με παράγωγα του μαλωνικού οξέος, ειδικό θέμα της οργανικής χημείας. Θα πρέπει να παρατηρήσουμε
25 πως δεν δώσαμε ιδιαίτερη σημασία στα επιστημονικά προσόντα της Κανάρη ούτε στην μακρά της πείρα, αλλά στην ουσία της μαρτυρίας της λόγω της θετικότητας με την οποία δόθηκε πάνω σε όλα τα ουσιαστικά μέρη στα οποία το Δικαστήριο μπορεί να στηριχθεί και
30 στον αμερόληπτο και δίκαιο τρόπο με τον οποίο η μαρτυρία της δόθηκε.
35

Τα ίδια ισχύουν και για τον Μ.Κ.3, Υπαστυνόμο Γε-

ώργιο Σακκαδά, του οποίου την μαρτυρία επίσης δεχόμαστε στην ολότητά της. Σημειώνουμε πως ενώ η μακρά αντεξέταση του μάρτυρα αυτού εξαντλήθηκε σχεδόν σε ερωτήσεις σχετικές με τους συνδετήρες των μπαταριών στους οποίους δευτερεύουσα μόνο σημασία θα μπορούσε κανένας να δώσει δεν κατάφερε να κλονίσει την θετικότητα της μαρτυρίας στα σημεία που αφορούσαν την ταυτότητα των βίδων που βρέθηκαν στην εκρηκτική συσκευή και στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου 2 και κυρίως την ταυτότητα της βίδας που βρέθηκε στην πόρτα του αυτοκινήτου του Ομήρου και τις 5 άλλες βίδες που επίσης βρέθηκαν στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου." 5 10

Μια και μιλούμε για τη μαρτυρία των ειδικών κρίνουμε σκόπιμο να αναφερθούμε εδώ στην αρχή ότι ένα Εφετείο είναι απρόθυμο να επέμβει σε ευρήματα του εκδικάζοντος Δικαστή με τα οποία προτίμησε τη μαρτυρία ενός ειδικού από τον άλλο, παρόλο που η συμπεριφορά του ειδικού μάρτυρα δεν είναι τόσο σημαντική για τους σκοπούς της εκτίμησης της αξιοπιστίας όπως είναι στην υπόθεση ενός μάρτυρα πάνω σε γεγονότα. Οπωσδήποτε όμως ένα Εφετείο θα είναι έτοιμο να παρέμβει αν ο Δικαστής έχει σαφώς σφάλει. Αναφορά μπορεί να γίνει στο Phipson on Evidence 13 Ed. para. 2735, το οποίο παραπέμπει στην υπόθεση *Joyce v. Yeomans* [1981] 2 All E.R. 21, στην οποία έχουν λεχθεί από τον Waller, L.J. στη σελ. 24 τα πιο κάτω: 15 20 25

"Counsel for the plaintiff sought to rely on *Stójalowski v. Imperial Smelting Corpn* (NSC) Ltd (1976)121 Sol Jo 118 where this court did reverse the view of a medical witness which had been formed by the judge. The abbreviated report is accurate so far as it goes, but a perusal of the transcript reveals a totally different situation from the present case in that there were a number of factors in the case which were impossible to reconcile with the evidence of the witness. 30 35

The demeanour of a medical expert giving evidence is

probably not so important as that of other witnesses of fact when the value of his evidence is being assessed, but in my opinion the observations of Lord Thankerton in the well-known case of *Watt (or Thomas) v. Thomas* [1947]1 All ER 582 at 587, [1947] AC 484 at 487-488, where he was considering the position of an appellate court when dealing with a finding of fact by the judge, should be borne in mind. He set out two principles which I will quote:

10   'I. Where a question of fact has been tried by a judge without a jury, and there is no question of misdirection of himself by the judge, an appellate court which is disposed to come to a different conclusion on the printed evidence should not do so unless it is
15   satisfied that any advantage enjoyed by the trial judge of having seen and heard the witnesses, could not be sufficient to explain or justify the trial judge's conclusion ...

20   III. The appellate court, either because the reasons given by the trial judge are not satisfactory, or because it unmistakably so appears from the evidence, may be satisfied that he has not taken proper advantage of his having seen and heard the witnesses, and the matter will then become at large for the appellate court."

25   Και ο Brandon L. J. στις σελ. 26, 27 είπε τα εξής:

"The first question is the extent to which it is legitimate for an appellate court to interfere with the findings of fact of a trial judge based on the evidence of expert witnesses, in this case, medical expert witnesses.

30   It has been suggested in argument, and there is some support for the suggestion derived from *Stojalowski v. Imperial Smelting Corpn* (NSC) Ltd (1978)121 Sol Jo 118 to which Waller LJ referred, that, where expert witnesses are concerned, the trial judge has no significant advantage
35   over an appellate court in forming a correct judgment

between conflicting views. I do not think that the authority referred to does, or was intended to, go as far as that. In my judgment, even when dealing with expert witnesses, a trial judge has an advantage over an appellate court in assessing the value, the reliability and impressiveness of the evidence given by experts called on either side. 5

There are various aspects of such evidence in respect of which the trial judge can get the 'feeling' of a case in a way in which an appellate court, reading the transcript, cannot. Sometimes expert witnesses display signs of partisanship in a witness box or lack of objectivity. This may or may not be obvious from the transcript, yet it may be quite plain to the trial judge. Sometimes an expert witness may refuse to make what a more wise witness would make, namely, proper concessions to the viewpoint of the other side. Here again this may or may not be apparent to an appellate court but plain to the trial judge. I mention only two aspects of the matter, but there are others. 10 15 20

I do not think that the authorities on the right of an appellate court to interfere with the findings of fact of a trial judge based on witnesses of simple fact are entirely applicable to cases where the finding is based on expert evidence, but I certainly would not go to the other extreme and say that the trial judge has no advantage over an appellate court because the witnesses are expert. I think he has certain advantages, not perhaps so great as those applicable where witnesses are witnesses of fact, but nevertheless significant advantages which an appellate court ought not to ignore." 25 30

Το τί λέχθηκε από τον Brandon L.J., ακολουθήθηκε στην υπόθεση *Maynard v. West Midlands Regional Health Authority* [1985]1 All E.R. 635, και ο Lord Scarman μετά την παράθεσή των είπε ότι αυτές είναι σοφές λέξεις προειδοποίησης αλλά δεν τροποποιούν την πιο κάτω δήλωση του Lord Thankerton: 35

"These are wise words of warning, but they do not modify Lord Thankerton's statement of principle, nor were they intended to do so. The relevant principle remains, namely that an appellate court, if disposed to come to a different conclusion from the trial judge on the printed evidence, should not do so unless satisfied that the advantage enjoyed by him of seeing and hearing the witnesses is not sufficient to explain or justify his conclusion. But if the appellate court is satisfied that he has not made a proper use of his advantage, 'the matter will then become for the appellate court' (see "[1947]1 All ER 582 at 587, [1947] AC 484 at 488)."

Το Κακουργιοδικείο προχώρησε τότε να αντεξετάσει την επιστημονική μαρτυρία εξονυχιστικά. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η βίδα που βρέθηκε στην πόρτα του αυτοκινήτου του Ομήρου και που χρησιμοποιήθηκε σαν τρόπος στερέωσης του κλίπ πάνω στο οποίο ήταν δεμένος ο σπάγκος που σκοπό είχε την έλξη του διακόπτη της συσκευής, είναι ταυτόσημη με τις άλλες πέντε βίδες που βρέθηκαν σε μικρό πλαστικό σακούλι μαζί με έξι άλλα κλίπς στο εργαστήριο του εφεσειοντα. "Η ταυτότητα των βίδων αυτών συνίσταται όχι μόνο στην όμοια κατασκευή τους, αλλά και στο εύρημα ότι κατασκευάστηκε από το ίδιο εργοστάσιο κατασκευής με τις υπόλοιπες 5 βίδες. Η ταυτότητα αυτή φαίνεται καθαρά στον φωτογραφικό συγκριτικό πίνακα που ο Μ.Κ.3 κατάθεσε και βρίσκεται ενώπιον μας σαν Τεκ. 39. Σύμφωνα με την κατάθεση του Μάριου Γεωργιάδη, που είναι ο υπεύθυνος του εργαστηρίου Pioneer στη Λεμεσό, οι βίδες του Τεκ. 31 μαζί με τα κλίπς παραχωρούνται από τους κατασκευαστές μαζί με τα μεγάφωνα σαν στηρίγματα και ο αριθμός τους είναι ανάλογος των τρυπών που έχουν τα μεγάφωνα και του αριθμού των κλίπς. Από την μαρτυρία του Μάριου Γεωργιάδη είναι φανερό πως οι βίδες εισάγονται από τους προμηθευτές μεγάλων μαζί με τα μεγάφωνα για εξειδικευμένη χρήση, δηλαδή το στερέωμα των μεγάλων και καταλήγουμε στο μόνο λογικό συμπέρασμα πως η εισαγωγή των συγκεκριμένων βιδών έγινε με μεγάφωνα και όχι για άλλους γενικούς σκοπούς."

Σχετικά με το μέρος της μαρτυρίας του Υπαστυνόμου Σακκαδά για τη ταυτότητα της βίδας που βρέθηκε πάνω στην εκρηκτική συσκευή και που φέρει τα ίδια ίχνη εργαλείου κατασκευής με άλλες τριάντα από τριανταδύο βίδες που βρέθηκαν στο εργαστήριο του εφεσείοντα, αυτή αποδεικνύεται και πάλιν από το σχετικό φωτογραφικό συγκριτικό πίνακα που παρουσιάστηκε στο Κακουργιοδικείο σαν Τεκμήριο 40 και καταλήγει το Δικαστήριο: "Δεν αφήνει καμιά αμφιβολία παρά την εξονυχιστική αντεξέταση πως οι βίδες που εξετάστηκαν ήταν ταυτόσημες και πως φέρουν καθαρά ίχνη κατασκευής από το ίδιο εργαλείο."

Και προχωρεί το Κακουργιοδικείο να καταλήξει στο επόμενο του εύρημα ότι "Η ταυτότητα των συνδετήρων είναι εμφανής και η μαρτυρία του Υπαστυνόμου Σακκαδά δεν κλονίστηκε από την πραγματικά εξαντλητική αντεξέταση στο σημείο αυτό. Ομως, όπως είπαμε και προηγουμένως, παρόλο ότι δεχόμαστε πως οι δύο κατηγορίες των συνδετήρων είναι ταυτόσημες εντούτοις δεν μπορεί να δοθεί κανένα βάρος σε αυτό το σημείο της μαρτυρίας γιατί συγκρίθηκαν από την μια συνδετήρες που βρέθηκαν στην εκρηκτική συσκευή και από την άλλη συνδετήρας που αγοράστηκε από την Αστυνομία, έστω και αν υπάρχει μαρτυρία πως ο Κατηγορούμενος λίγες μέρες πριν τον ουσιώδη χρόνο προμηθεύτηκε από το κατάστημα παρόμοιους συνδετήρες."

Είναι ενδεικτική η προσοχή με την οποία αντίκρουσε το Κακουργιοδικείο τη μαρτυρία των ειδικών και πόση σημασία έδωσε στη μακρά αντεξέταση των εμπειρογνομώνων μαρτύρων. Τούτο γίνεται ακόμα πιο φανερό στην ανάλυση που κάνει σχετικά με τη μαρτυρία της Πόλης Κανάρη, όχι μόνο προς τα επιστημονικά της ευρήματα αλλά και σε υποβολή ή και υπαινιγμούς που έγιναν από την υπεράσπιση για την πιθανότητα κατασκευής της μαρτυρίας αυτής από την Αστυνομία, ισχυρισμό που το Δικαστήριο απέρριψε έχοντας τη μαρτυρία που τέθηκε ενώπιόν του στην ολότητά της, ένα τέτοιο ενδεχόμενο, που απορρίπτει καταλήγοντας στο συμπέρασμα πως καμιά μαρτυρία δεν παραποιήθηκε ή προστέθηκε εσκεμμένα από οποιοδή-

ποτε από τους μάρτυρες κατηγορίας, και προχωρεί και λέγει:

5 "Ιδιαίτερα σχετικό σε αυτό το σημείο είναι το μέρος της μαρτυρίας της Πόπης Κανάρη που αφορά την δημιουργία βαθουλώματος στο σουβλί, Τεκ. 17, στο οποίο τόση μεγάλη σημασία αποδόθηκε από την υπεράσπιση. Υπάρχει θετική μαρτυρία, την οποία αποδεχόμαστε σαν αληθή, πως το σουβλί παραδόθηκε στην Κανάρη 10 άθικτο και πως επειδή η μάρτυρας ήξερε πως η μορφή του τεκμηρίου θα αλλοιωνόταν ύστερα από τις αναλύσεις της φωτογραφήθηκε στην παρουσία της. Το γεγονός αυτό, δηλαδή η φωτογράφιση του σουβλιού πριν την έναρξη των αναλύσεων και κατά τον χρόνο παράδοσής του στην Κανάρη δείχνει πως καμιά επέμβαση 15 δεν έγινε στο σουβλί από αστυνομικά όργανα προηγουμένως. Η φωτογραφία του σουβλιού ενώ αυτό βρισκόταν στην κατοχή της Κανάρη και προτού αρχίσουν οι αναλύσεις, βρίσκεται ενώπιον μας σαν Τεκ. 62. Εξηγώντας την δημιουργία του βαθουλώματος η Κανάρη είπε 20 πως έγινε κατά την εμφάνιση του σουβλιού σε μείγμα οξέων και άγκαι ουσιαστικά δεν μπορούσε να εξηγήσει πώς έγινε, εντούτοις εξήγησε πως κατά την διάρκεια της εμφάνισης του σουβλιού στα οξέα η στάση του σουβλιού άλλαξε και το βαθούλωμα δημιουργήθηκε γι' 25 αυτόν τον λόγο. Είπε επίσης πως δεν μπορούσε να εξηγήσει πειραματικές πιθανότητες."

30 Το Κακουργιοδικείο σύγκρινε τη μαρτυρία της Κανάρη στο σημείο αυτό με εκείνη του 'Αλκη Αργυρίδη, που πειραματίστηκε για να αποδείξει αν μπορούσε να δημιουργηθεί τέτοιο βαθούλωμα και κατέληξε στα πιο κάτω:

35 "Δεχόμαστε χωρίς κανένα δισταγμό την εξήγηση που έδωσε η Κανάρη, η οποία και κανένα λόγο δεν είχε να παραπλανήσει το Δικαστήριο στο συγκεκριμένο σημείο για τον ακόλουθο λόγο: Το Τεκ. 62 δείχνει πως το σουβλί παραδόθηκε από την αστυνομία στην Κανάρη άθικτο. Έτσι θα πρέπει να εξεταστεί αν η Κανάρη δη-

μιούργησε το βαθούλωμα με σκοπό την κατασκευή μαρτυρίας, δηλαδή αν η Κανάρη αφαίρεσε κομμάτι από το σουβλί, το οποίο θα παρουσίαζε σαν τα ξέσματα με σκοπό να αποδείξει την συμμετοχή του Κατηγορουμένου 2 στα αδικήματα. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί 5
το ενδεχόμενο το βαθούλωμα να έγινε με κάποιο άλλο τρόπο κατά τη διάρκεια των αναλύσεων αλλά η ύπαρξή του να επηρεάζει την ακρίβεια των αναλύσεων. Ο πρώτος συλλογισμός ότι δηλαδή η Κανάρη αφαίρεσε το κομμάτι για να κατασκευάσει μαρτυρία δεν αντέχει 10
ούτε σε απλή εξέταση. Εκτός του ότι η Κανάρη κανένα λόγο δεν είχε να κατασκευάσει μαρτυρία εναντίον του Κατηγορουμένου 2, τον μόνο λόγο που μπορούσε να σκεφτούμε για μια τέτοια πράξη θα ήταν η συνωμοσία της με αριθμό αστυνομικών οργάνων, συλλογισμός που 15
και πάλι δεν αντέχει σε απλή εξέταση. Εξ άλλου κανένας τέτοιος ισχυρισμός δεν τέθηκε στην μάρτυρα. Στο σημείο αυτό θα μπορούσε κάποιος να πει πως αν η Κανάρη σκόπευε να αφαιρέσει από το σουβλί ξέσματα για να τα χρησιμοποιήσει για την κατασκευή μαρτυρίας 20
εναντίον του Κατηγορουμένου 2, σίγουρα εν όψει της ειδικότητας της θα εύρισκε ένα λιγότερο εμφανή τρόπο να το πράξει. Επιπρόσθετα θα μπορούσε επίσης να λεχθεί πως αφού σχεδόν ολόκληρη η ποσότητα των ξεσμάτων χρησιμοποιήθηκε στην ανάλυση δεν θα χρειαζόταν η αφαίρεση τμήματος του σουβλιού για να 25
ισχυριστεί η Κανάρη (αν αυτή ήταν μέρος της συνωμοσίας κατασκευής μαρτυρίας εναντίον του Κατηγορουμένου 2) πως τα ξέσματα ήταν της ίδιας χημικής σύστασης με το σουβλί. Θα ήταν αρκετό να παρουσιαστεί 30
στο Δικαστήριο και να μαρτυρήσει πως η ανάλυση των ξεσμάτων έδειξε πως ήταν της ίδιας χημικής σύστασης με το σουβλί."

Το Κακούργιοδικείο δεν σταμάτησε εδώ, προχώρησε να εξετάσει το σημείο κατά πόσο το βαθούλωμα επηρεάζε 35
την ακρίβεια των αναλύσεων της Κανάρη, και υποδεικνύει ότι το σουβλί κατασκευάστηκε ομοιόμορφα, από κράμα μετάλλων που χυτεύθηκε δια μιας και συνεπώς η αφαίρεση τμήματος του δεν επηρεάζει την αναλογία των μετάλλων

λων σε αυτό, και υποδεικνύει ένα σημείο που δείχνει την αξιοπιστία της μαρτυρίας της μάρτυρος αυτής σχετικά με τον ισχυρισμό δημιουργίας μαρτυρίας σε βάρος του εφεσείοντα και το γεγονός πως ενώ δόθηκε σε αυτή το φακέλλο 5 λάκι, Τεκμήριο 63, με το χαρακτηρισμό "ξέσματα μετάλλου" η ίδια διαπίστωσε στο χημείο της πως εκτός από τα ξέσματα περιείχε και άλλα στοιχεία όπως τα "μαύρα τρίμματα, το χάλκινο καλώδιο" και άλλα.

Σχετικά με την αμφισβήτηση της μαρτυρίας της Κανάρη 10 ρη από το μάρτυρα Αργυρίδη για τη αναλογία των μετάλλων στα ξέσματα και στο σουβλί για λόγους κακής δειγματοληψίας, τη μικρή ποσότητα του δείγματος και τη μέθοδο που ακολουθήθηκε στην ανάλυση και τα μεγαλύτερα περιθώρια επιστημονικού σφάλματος που περιέχει η ανάλυση, 15 το Κακουργιοδικείο προβαίνει σε ανάλυση της μαρτυρίας και τονίζει ότι η Κανάρη ειδικεύθηκε στην ανάλυση μικρών ποσοτήτων και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι "η γνώμη της έχει ιδιαίτερο βάρος συγκρινόμενη με την γνώμη του Άλκη Αργυρίδη που η ειδικότητά του είναι σε 20 άλλο θέμα. Επίσης η Πόπη Κανάρη ασχολήθηκε με το συγκεκριμένο πρόβλημα πρακτικά και προέβηκε στις διάφορες αναλύσεις, ενώ ο Αργυρίδης αρνήθηκε παρά τις επανειλημμένες ερωτήσεις στην αντεξέταση να εξηγήσει έστω και θεωρητικά τον τρόπο στον οποίο θα προχωρούσε σε 25 μια τέτοια ανάλυση.

Όσον αφορά την καθαρότητα του δείγματος, στην Πόπη Κανάρη δόθηκε το Τεκ. 63, μέσα στο οποίο τα ξέσματα ήταν αναμειγμένα με άλλες ουσίες όπως η urea 30 formaldehyde και φυσιολογική σκόνη. Ο Αργυρίδης διατύπωσε ενδοιασμούς για την ακρίβεια των πορισμάτων αφού το μείγμα δεν ήταν καθαρό. Η Πόπη Κανάρη στην κατάθεσή της εξήγησε πως διαχώρισε σε πρώτο στάδιο κάτω από το μικροσκόπιο το μείγμα μηχανικά με την 35 χρήση δύο μαγνητών διαφόρου διαμετρήματος και αργότερα καθάρισε τα ξέσματα με την χρήση νερού και άλλων διαλυτών τους οποίους ανέφερε με λεπτομέρεια. Ο Αργυρίδης δεν ρωτήθηκε και δεν σχολίασε την αποτελεσματικότητα των διαφόρων διαλυτών που χρησιμοποιήθηκαν

αλλά επέμενε συνεχώς πως οποιαδήποτε επέμβαση στο δείγμα αλλοιώνει τα αποτελέσματα. Όταν όμως ρωτήθηκε πώς θα διαχώριζε ο ίδιος τα ξέσματα από το μείγμα, ισχυρίστηκε τον διαχωρισμό με κάυση και/ή την χρήση μαγνήτη.

5

Εξέτασε επίσης το Κακουργιοδικείο τη μέθοδο ανάλυσης που ακολούθησε η ειδικός και αφού εξηγεί τους λόγους, καταλήγει στο συμπέρασμα πως η μαρτυρία της σχετικά με την αποτελεσματικότητα και ακρίβεια της μεθόδου που ακολουθήθηκε ήταν τόσο η ενδεδειγμένη κάτω από τις 10 περιστάσεις όσο και ακριβής.

Προχωρεί για το θέμα του επιστημονικού διπλώματος και προτιμά τη μαρτυρία της Κανάρη και απορρίπτει την άποψη του Αργυρίδη.

Εξηγεί τους λόγους και καταλήγει το Κακουργιοδικείο λέγοντας ότι "Εν κατακλείδι μπορούμε να χαρακτηρίσουμε την Πόπη Κανάρη σαν μάρτυρα που εντυπωσίασε το Δικαστήριο τόσο με την επιστημονική της κατάρτιση όσο και με τον τρόπο που έδωσε την μαρτυρία της στο Δικαστήριο....."

15

20

Τα στοιχεία που συνδέουν τον εφεσείοντα με τα αδικήματα που εξετάζονταν από το Κακουργιοδικείο συνοψίζονται στην απόφαση του σαν τα ακόλουθα:

"(α) Τα ξέσματα μετάλλου που βρέθηκαν πάνω στον πάγκο του, είναι της ίδιας χημικής σύστασης με το σουβλί που βρέθηκε στην σκηνή έξω από το αυτοκίνητο του Ομήρου και που εύλογα συνάγεται πως χρησιμοποιήθηκε για το άνοιγμα της τρύπας στην πόρτα του αυτοκινήτου.

25

(β) Τα μαύρα τρίμματα που επίσης βρέθηκαν στον πάγκο του εργαστηρίου του Κατηγορουμένου 2 είναι urea formaldehyde χρωματισμένη με προσθήκη άνθρακα. Από την ίδια ουσία είναι επίσης κατασκευασμένος ο διακόπτης της εκρηκτικής συσκευής. Ο διακόπτης

30

τροπήθηκε για να περάσει η θηλειά του σπάγγου.

5 (γ) Το καλάϊ με το οποίο συγκολλήθηκαν μέρη της εκρηκτικής συσκευής, είναι της ίδιας χημικής σύστασης τόσο με κομματάκι καλάϊ που βρέθηκε στον πάγκο του Κατηγορουμένου όσο και με καλάϊ που βρισκόταν σε ρολό επίσης στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου 2.

10 (δ) Το κομματάκι χάλκινου σύρματος που βρέθηκε στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου είναι της ίδιας χημικής σύστασης και διαμέτρου με τα σύρματα που βρίσκονταν στην εκρηκτική συσκευή.

(ε) Η βίδα που βρέθηκε στην εκρηκτική συσκευή έφερε τα ίδια ίχνη εργαλείου με άλλες 30 από 32 βίδες που βρέθηκαν στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου.

15 (ζ) Η βίδα που βρέθηκε βιδωμένη στην πόρτα του αυτοκινήτου του Ομήρου όχι μόνο είναι κατασκευασμένη από το ίδιο εργαλείο με άλλες 5 βίδες που επίσης βρέθηκαν σε κλειστό φακελλάκι στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου αλλά είναι κάποιας ειδικότερης χρήσης από άλλες βίδες."

20 Με βάση τα πιο πάνω το Κακουργιοδικείο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εκρηκτική συσκευή κατασκευάστηκε στο εργαστήριο του εφεσείοντα και πως τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος, όπως το σουβλί, η βίδα στην πόρτα του αυτοκινήτου, συνδέονται
25 με το εργαστήριο του εφεσείοντα. Δεν δίδει όμως σημασία στους συνδετήρες των παταριών, που σύμφωνα με τη μαρτυρία είναι ίδιοι με συνδετήρες που αγόρασε ο εφεσείων λίγες μέρες πριν, ούτε στη σύγκριση της γόμας που βρέθηκε
30 πάνω στη εκρηκτική συσκευή με τη γόμα που βρέθηκε στο εργαστήριο του εφεσείοντα, ούτε και συνδέει τον πρόστινο σπάγγο. Προχωρεί δε να εξετάσει το θέμα της περιστατικής μαρτυρίας και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η περιστατική μαρτυρία οδηγεί στο μοναδικό συμπέρασμα
35 του εφεσείοντα.

Σχετικά με την πιθανότητα να κατασκευάστηκε στο εργαστήριο από άλλο πρόσωπο και ότι δεν μπορούσε να συνδεθεί με τον εφεσείοντα η κατασκευή της εκρηκτικής συσκευής, το Κακουργιοδικείο ανέφερε ότι: "Η κατασκευή της εκρηκτικής συσκευής απαιτεί κάποιο υπολογιστικό χρόνο όπως και ειδικές γνώσεις κατασκευής και δεν μπορούμε να δεχθούμε πως οιοσδήποτε θα μπορούσε να διακινδυνεύσει την παραμονή του στο κατάστημα του Κατηγορουμένου για τον χρόνο που απαιτείται για την κατασκευή της, χωρίς να ξέρει τον χρόνο επιστροφής του Κατηγορουμένου στο εργαστήριό του ή χωρίς να αποκλείσει την τυχαία είσοδο οποιουδήποτε σ' αυτό. Η κατασκευή μιας τέτοιας συσκευής χρειάζεται ειδικές γνώσεις, άνεση χρόνου, προσοχή, συγκέντρωση και απόλυτη μυστικότητα. Πιστεύουμε πως όλα αυτά μπορούσε να τα διαθέτει μόνο ο Κατηγορούμενος."

Βέβαια η αφαίρεση της βίδας που χρησιμοποιήθηκε για το στερέωμα του σπάγγου στην πόρτα του αυτοκινήτου και το ρίνισμα του σουβλιού, μπορούσαν πράγματι να γίνουν πιο εύκολα απ' ότι η κατασκευή της εκρηκτικής ύλης και θα μπορούσε κάποιος να υποθέσει πως δυνατό οι δύο αυτές πράξεις να έγιναν από άλλο πρόσωπο. Η μαρτυρία όμως αυτή θα πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με την υπόλοιπη μαρτυρία, δηλαδή με την κατασκευή της εκρηκτικής συσκευής γιατί είναι λογικό το συμπέρασμα πως το πρόσωπο που κατασκεύασε την εκρηκτική συσκευή, να ρίχνισε επίσης το σουβλί και αφαίρεσε την βίδα. Έτσι η απάντηση στο ερώτημα που θέσαμε είναι πως η εκρηκτική συσκευή όχι μόνο κατασκευάστηκε στο εργαστήριο του Κατηγορουμένου αλλά κατασκευάστηκε και από τον ίδιο."

Το Κακουργιοδικείο στη συνέχεια εξέτασε το κίνητρο που είχε ο εφεσείων εναντίον του Γιαννάκη Ομήρου για τη διάπραξη του αδικήματος. Δεν δίδει όμως βαρύτητα στον ισχυρισμό του Αστυνόμου Σεϊμένη που έφερε τον εφεσείοντα να του είχε πει ότι "η εκδίκηση είναι φρούτο που τρώγεται κρύο", και αφού αναλύει τη νομική πτυχή της συνένωσης κατηγοριών σε ένα κατηγορητήριο με την οποία δεν θα ασχοληθούμε, καταλήγει ότι η κατηγορούσα αρχή απέ-

δειξε πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας όλες τις κατηγορίες εναντίον των δύο κατηγορουμένων.

5 Σχετικά με το θέμα αυτό του κινήτρου θα πρέπει να λεχθεί ότι σε ότι αφορά την ποινική ευθύνη, σε υποθέσεις όπως αυτή που εξετάζουμε, όπως καθαρά προβλέπει το άρθρο 9 του Ποινικού Κώδικα, εν τούτοις, γεγονότα που δίδουν το κίνητρο για μια συγκεκριμένη πράξη, συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των στοιχείων της περιστατικής μαρτυρίας που πολύ συχνά γίνονται αποδεκτά. Πάντα δε 10 είναι μια ικανοποιητική περίπτωση ενισχυτικής μαρτυρίας όταν σε συσχετισμό με πειστικά γεγονότα σχετικά με τη συμπεριφορά ενός κατηγορουμένου μπορεί να αποδοθεί και ένα εμφανές κίνητρο, παρόλο που δεν είναι αναγκαίο για την κατηγορία να προσκομίσει οποιαδήποτε 15 μαρτυρία, ως προς το γιατί ένα αδίκημα διαπράχθηκε.

Θα ενδιατρίψουμε στη συνέχεια με την προσέγγιση του Δικαστή Χατζηχαμπή ο οποίος διαφώνησε μόνο ως προς την ενοχή του εφεσείοντα. Ως προς το θέμα του κινήτρου 20 καίτοι δέχεται ότι η κατάδοση του εφεσείοντα από τον τότε κατηγορούμενο Γιαννάκη Ομήρου (Μ.Κ. 39) και τώρα το θύμα της βομβιστικής απόπειρας σαν αποτέλεσμα της οποίας καταδικάστηκε σε φυλάκιση, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως παρέχουσα κίνητρο στον εφεσείοντα, δεν 25 μπορούσε όμως να αγνοήσει την επακολουθήσασα αποκατάσταση των σχέσεων και επαγγελματική συνεργασία τους μετά την αποφυλάκιση του εφεσείοντα.

Ως προς το θέμα ευκαιρίας που είχε ο εφεσείων, ο οποίος είναι Ραδιολόγος, προς διάπραξη των αδικημάτων ο Δικαστής αυτός αναφέρει στην απόφασή του ότι ο ειδικός 30 επί των εκρηκτικών υλών του Αρχηγείου Αστυνομίας Σιακαλλής "δεν ήτο σαφής όσον αφορά την επάρκειαν των γνώσεων επί εκρηκτικών υλών τας οποίας άτομον εκπαιδευθέν εις τον στρατόν επί του θέματος θα είχε δια να 35 δυνηθεί να κατασκευάσει μίαν τοιαύτην συσκευήν, αναφέρων αρχικώς ότι ο ίδιος αν και είχεν τοιαύτην εκπαίδευσιν είχε άλλη εκπαίδευσιν αργότερον, για να αναφέρει εις την συνέχειαν ότι ανεφέρτετο εις τα διαθέσιμα υλικά και

ουχί τας αναγκαίας γνώσεις."

Θα έπρεπε να αναφερθεί εδώ όμως ότι επιπρόσθετα υπάρχει η μαρτυρία του Σερδάρη, υπεύθυνου του Τμήματος Τηλεπικοινωνιών της Αστυνομίας και πρώην καθηγητή Τεχνικής Σχολής, ο οποίος ανέφερε ότι ο κατηγορούμενος διετέλεσε μαθητής του στην ηλεκτρολογία και ο οποίος εξέφρασε την άποψη ότι η σύνδεση της εκρηκτικής συσκευής απαιτούσε βασικές γνώσεις ηλεκτρολογίας που όπως δέχεται και ο ίδιος Δικαστής οι γνώσεις αυτές του εφεσεύοντα "ασφαλώς τού παρείχον την ευκαιρίαν να κατασκευάσει ένα σύστημα ηλεκτρολογικής συνδεσμολογίας ως εκείνον της εκρηκτικής συσκευής, δεν πρέπει όμως να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι δεν υπάρχει μαρτυρία αναφορικώς προς οιασδήποτε γνώσεις περί εκρηκτικών υλών του Κατηγορουμένου".

5

10

15

Ο Δικαστής Χατζηχαμπής στη συνέχεια αναλύει τη μαρτυρία εναντίον του εφεσεύοντα και αναφέρεται στις καταθέσεις των μαρτύρων Σιακαλλή, Κανάρη, Κόμπου, Σακκαδά. Αφού δε αναφέρθηκε στη νομική πτυχή του θέματος της περιστατικής μαρτυρίας απέρριψε τη μαρτυρία της μάρτυρος κατηγορίας Κανάρη και αποδέχθηκε τη μαρτυρία υπερασπίσεως του Αργυρίδη. Σχολίασε τις μαρτυρίες Σακκαδά, Κόμπου και άλλων μαρτύρων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μαρτυρία αν και στο σύνολό της έτεινε να συνδέσει τον εφεσεύοντα με τα υπό κρίση αδικήματα, δεν ήταν επαρκής για να θεμελιώσει την υπόθεση πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας.

20

25

Έχοντας εξετάσει τα ευρήματα του Κακουργιοδικείου και τα συμπεράσματα που έχουν εξαχθεί από αυτό και έχοντας υπόψη τις αρχές πάνω στις οποίες το Δικαστήριο τούτο επεμβαίνει σε τέτοια ευρήματα, όπως αναφέρεται σε σειρά υποθέσεων, έχομε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο εφεσεύων πάνω στον οποίο ήταν το βάρος της αποδείξεως απέτυχε να μας πείσει ότι τα ευρήματα και τα συμπεράσματα αυτά, σύμφωνα με τη μαρτυρία όπως εκτίθεται στα πρακτικά της υπόθεσης δεόντως εκτιμηθέντα, είναι παράλογα. (Βλέπε *Hadjisavvas alias Koutras v. The Republic*

30

35

(1976) 2 C.L.R. 13 και τις αυθεντίες που παρατίθενται στις σελ. 57-58. Εξάλλου δεν δεχόμεθα ότι το Κακούργιοδικείο εφάρμοσε εσφαλμένα κριτήρια στην εξέταση της μαρτυρίας που δόθηκε από την υπεράσπιση.

- 5 Πρέπει δε να τονισθεί ότι το Δικαστήριο αυτό δεν επεμβαίνει με την ετυμγορία Δικαστών σε ποινικές υποθέσεις η οποία στηρίζεται πάνω στα ευρήματά των σχετικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων εκτός αν το Δικαστήριο πεισθεί ότι υπάρχουν καλοί λόγοι που του δίνουν το
- 10 δικαίωμα να το κάμει αυτό. Επίσης, όπως τυχόν αντιφάσεις ή αδυναμίες που μπορεί να υπάρχουν στη μαρτυρία δεν αποτελούν λόγο επεμβάσεως του Εφετείου, εκτός εάν είναι τόσο σημαντικές ώστε να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα αποδέχτηκε τη
- 15 μαρτυρία αυτή ως αξιόπιστη. (Βλέπε *Shioukiourogliou v. Police* (1966) 2 C.L.R. 39 στη σελ. 42, *Miliotis v. The Police* (1971) 2 C.L.R. 292 στη σελ. 295, *Constantinides v. The Republic* (1978) 2 C.L.R. 337 στη σελ. 378, *Karamanis v. The Police* (1977) 2 C.L.R. 92 στη σελ. 96, *Fasouliotis v. The Police* (1979) 2 C.L.R. 180 στη σελ. 181, *Yiannakou v. The Police* (1982) 2 C.L.R. 37). Θα πρέπει όμως να λεχθεί ότι το Δικαστήριο αυτό κατ' έφεση είναι σε εξίσου καλή θέση να εξάξει συμπεράσματα από αποδεδειγμένα γεγονότα και να εξετάσει περαιτέρω κατά πόσο η ετυμγορία του εκδικάσαντος Δικαστηρίου λήφθηκε κάτω από το φως τέτοιας
- 25 μαρτυρίας ή χωρίς αναφορά σε αυτά ή παρόλα αυτά, ανάλογα με την περίπτωση. (*Kafalos v. The Queen*, 19 C.L.R. 121 στη σελ. 125, *HadjiCosta (No 2) v. The Republic* (1965) 2 C.L.R. 95, *Paspalli v. The Police* (1968) 2 C.L.R. 108).

- 30 Στην παρούσα υπόθεση δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο ορθά εξετίμησε τη μαρτυρία της Πόπης Κανάρη ως αξιόπιστη και επιστημονικά ορθή, από μόνη της αλλά και σε σύγκριση με τη μαρτυρία του Μ.Υ.5 'Αλκη Αργυρίδη. Το Κακούργιοδικείο αιτιολόγησε πλήρως την αποδοχή της μαρτυρίας της μάρτυρος αυτής,
- 35 όπως φαίνεται και στους λόγους οι οποίοι περιληπτικά έχουν δοθεί νωρίτερα στην απόφαση αυτή σε αναφορά προς τη μαρτυρία της ενώπιον του Κακούργιοδικείου. Το

ίδιο ισχύει και για τη μαρτυρία του Μ.Κ.3 Υπαστυνόμου Γεώργιου Σακκαδά και τα συμπεράσματα του για ταύτιση των συνδετήρων που βρέθηκαν πάνω στη βόμβα με τους συνδετήρες που πωλούσε το κατάστημα Α. Γ. Κόμπου, όπως επίσης και εκείνα για την ταύτιση των βίδων. Αποδεχόμενο το Κακουργιοδικείο τη μαρτυρία των δύο μαρτύρων δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι τούτο έγινε κατά τρόπο τεμαχισμένο αλλά ότι η αξιολόγηση αυτής της μαρτυρίας έγινε μέσα στο σύνολο της όλης υπόθεσης και σε συνάρτηση με το συμπέρασμα ότι το Κακουργιοδικείο δεν δέχθηκε, και ορθά κατά την κρίση μας κατέληξε σε αυτό το συμπέρασμα, ότι η όλη υπόθεση στην έκταση της μαρτυρίας από την οποία μπορούσε να εξαχθεί το ασφαλές συμπέρασμα της ενοχής του εφεσεϊοντα, είχε κατασκευαστεί από την Αστυνομία για να τον ενοχοποιήσει. Δεν θα προχωρήσουμε σε περαιτέρω ανάλυση της μαρτυρίας γιατί αυτό βρίσκουμε ότι έχει γίνει με κάθε δυνατή και επιθυμητή πληρότητα από το Κακουργιοδικείο στην εκτεταμένη απόφασή του.

Θα πρέπει όμως να αναφερθούμε στο συμπέρασμα που το Κακουργιοδικείο έβγαλε από το σύνολο της μαρτυρίας και για τους λόγους που το ίδιο ανέφερε ότι το πρόσωπο που κατασκεύασε την εκρηκτική συσκευή είναι το ίδιο πρόσωπο που ρίνησε το σουβλί και που αφαίρεσε τη βίδα από το φακελλάκι, Τεκμήριο 31. Κατά την κρίση μας και έχοντας εξετάσει τη σχετική μαρτυρία στην ολότητά της η ανεύρεση των τεμαχίων και των ρινισμάτων στο εργαστήριο του κατηγορουμένου και το συμπέρασμα ότι μόνο αυτός ή με τη δική του συμμετοχή και γνώση μπορούσε να χρησιμοποιηθούν τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της βόμβας, όπως επίσης και τα ρινίσματα και η κατασκευή της ίδιας της βόμβας ήταν λογικό, και το μόνο που μπορούσε να εξαχθεί από την όλη μαρτυρία.

Αναμφίβολα με τη προσαχθείσα μαρτυρία όπως αυτή έγινε δεχτή από το Κακουργιοδικείο έχει αποδειχθεί η ενοχή του εφεσεϊοντα πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας, και δεν συμφωνούμε με την απόφαση του Δικαστή Χατζηχαμπτή ούτε και βρίσκουμε το σκεπτικό αυτής πειστικό.

5 Για όλους τους πιο πάνω λόγους βρίσκουμε ότι ο εφε-
σειών απέτυχε να αποσείσει το βάρος της αποδείξεως το
οποίο έφερε ότι η απόφαση του Κακουργιοδικείου ήταν
πλημμελής σε σχέση με οποιοδήποτε νομικό σημείο ή ότι
ήταν παράλογη και αδικαιολόγητη, λαμβανομένης υπόψη
της προσαχθείσης αποδείξεως.

Η Έφεση επομένως αποτυγχάνει και απορρίπτεται.

Η Έφεση απορρίπτεται.